

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 37-1910)

Originalt emne

Grundarealer ved Aarhus Aa (A/S)

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 7. april 1910](#)
- 2) [Byrådsmødet den 30. juni 1910](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. april 1910 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 37-1910)

Forslag til Overenskomst med A/S Grundarealer ved Aarhus Aa saalydende:

"I Anledning af en paabegyndt Expropriation af et Areal af Matr. Nr. 7 b af Aarhus Markjorder til Brug for Anlæg af en Ringgade er mellem Aarhus Byraad paa Aarhus Kommunes Vegne paa den ene Side og Enkefru B. M. Weis's Arvinger og A/S Grundarealer ved Aarhus Aa paa den anden Side indgaaet følgende Overenskomst 1.

Skønt Aarhus Kommune formener sig alt at være rette Ejer af i al Fald den væsentligste Del af det Areal af Matr. Nr. 7 b af Aarhus Markjorder, som ifølge vedhæftede Rids agtedes exproprieret til Anlæg af en Ringgade, er Kommunen dog for at fremme nævnte Gades Anlæg indgaaet paa følgende mindelige Ordning for Overtagelsen af dette Areal:

a. Ringgaden skal føres over den alt eksisterende fra Carl Blochsgade til Aktieselskabets Bro førende Vej i denne Vejs nuværende Cotehøjde (8,6) paa Skæringsstedet, saaledes at denne Cotehøjde altsaa ikke forandres. Kommunen skal dog have Ret til uden Tilladelse fra

Aktieselskabet at hæve Coten i Vejens Skæringssted til Skinnehøjden Cote 9,5 paa Aktieselskabets Bro, mod at den Forhøjelse af Aktieselskabets Vej paa begge Sider af Ringgaden som maatte hidrøre fra denne Forhøjelse af Coten, bekostes af Kommunen, saaledes at Aktieselskabets Vej fra Skæringsstedet til Broen faar samme Cote 9,5, og saaledes at Aktieselskabets Vej Øst for nævnte Skæringssted faar en Hældning af højst 1 : 100.

b. Den Del af Aktieselskabets fornævnte Vej, der saaledes indgaar under Ringgaden, skal dog ogsaa i Fremtiden for saa vidt betragtes som en Del af Aktieselskabets Vej, som Aktieselskabet for sine nuværende Grunde og for de Grunde, Aktieselskabet senere maatte erhverve, og som ere beliggende mellem den nuværende Sognevej til Aaby og Aarhus Aa, skal have Ret til at benytte den til Spor- og Vejforbindelse og Overførsel af elektriske og andre Ledninger. Den Sporforbindelse, som Aktieselskabet har paabegyndt at anlægge langs dets ommeldte Vej fra Banegaardsarealerne til dets Arealer i Aaby Kommune, skal det saaledes og som skitseret paa vedhæftede Rids uhindret kunne føre over Ringgaden, hvor denne skærer Selskabets Vej, saaledes at Kommunen ingensinde maa hindre eller genere Aktieselskabet eller senere Ejere og Brugere af dets Arealer eller Parceller af disse i at have Sporene liggende i Gadeskæringen og benytte disse Spor efter deres Bestemmelse. Hvad der saaledes gælder om Sporforbindelsen, gælder som fornævnt tillige om Vejforbindelsen og Ledningsforbindelsen, og den samme Ret til at benytte Vej, Spor og Ledninger, som efter foranstaaende tilkommer Aktieselskabet og senere Ejere og Brugere af dets Grunde eller Dele af disse, skal tillige tilkomme Firmaet S. Frichs Eftf., A/S Østjydske Bryggerier og Anlægsgartner L. Ohr. Diedrichsen, Aabyhøj, og senere Ejere og Brugere af disses Ejendomme, dog kun i det Omfang som de med A/S Grundarealer ved Aarhus Aa nu bestaaende Kontrakter og skriftlige Aftaler hjemler

c. Aktieselskabet faar for den tilbageværende Del af Matr. Nr. 7 b af Aarhus Markjorder og for Matr. Nr. 2126 g af Aarhus Bygrunde Facaderet til Ringgaden og Ret til for denne samlede Ejendom eller de Parceller af denne, der efter sket Udstykning bevarer denne Facaderet, paa de sædvanlige vedtægtsmæssige Vilkaar gratis at benytte de Ledninger af enhver Art (Kloak, Gas, Vand og Elektricitet etc.), som Kommunen anlægger i Ringgaden. Kloakens Bundcote bliver 5' á 5½'.

d. Kommunens Kørsel af Fyld tværs over Aktieselskabets Vej skal ske paa en saadan Maade, at Vejen ikke ødelægges eller bringes i mindre god Stand, og saaledes at

Færdselen ad Vejen ikke generes mere end højst nødvendigt. Kommunen paalægger vedkommende Entreprenør hver Aften - inden Arbejderne forlader Arbejdspladsen - at rengøre Vejstykket.

e. For at beskytte Vej dæmningen ved det Hjørne, der dannes ved Ringgadens Skæring med Aktieselskabets Vej, mod Bortskylning under Højvande i Engene mod Vest, forpligter Kommunen sig til efter en paa vedhæftede Rids afsat Linie, der afsættes fra et Punkt ved Aabredde 50 Fod vest for Grøftens Udmunding i Aaen til et Punkt paa Ringgaden 150 Fod vest for den nævnte Grøfts Midte enten at anbringe og vedligeholde en Bølgebryder af Fletværk af samme Højde som Vejkronen paa Aktieselskabets Vej eller at opfylde det af nævnte Linie afskaarne trekantede Areal, der paa de 2 andre Sider begrænses af henholdsvis Ringgaden og af Aktieselskabets Vej.

f. Kommunen betaler Aktieselskabet for paakørt Fyld etc. et kontant Beløb paa 3000 - Tre Tusinde - Kroner, der udbetales, inden Kommunen tager det den afstaaede Areal i Besiddelse og senest den 1. Maj d. A.

g. Kommunen bærer naturligvis Ansaret for, at de i denne Kontrakt ommeldte Gade- og Brolægningsarbejder ikke medfører nogen Skade paa Aktieselskabets Bro- og Vejanlæg.

h. Nærværende Overenskomst og Bestemmelserne i denne skal paa intet Punkt præjudicere Udfaldet af den mellem Fru B. M. Weis's Arvinger og Aktieselskabet paa den ene Side og Kommunen paa den anden Side eksisterende Skeltvist, og saafremt denne Skeltvist derfor ved endelig Dom faar det Udfald, at Aarhus Kommune erkendes for rette Ejer af det til Ringgaden afgivne Areal af Matr. Nr. 7 b af Markjorden eller nogen Del af samme, bortfalder for dette Areals Vedkommende alle foranstaaende Bestemmelser i Posterne a, b, c og e.

2.

Enkefru B. M. Weis's Arvinger som Adkomstberettigede og A/S Grundarealer ved Aarhus Aa som Ejer ifølge tinglyst Købekontrakt indgaar paa foranstaaende Overenskomst, idet Enkefru B. M. Weis's Arvinger erkender sig pligtige til at frigøre Grundstykket for Behæftelser, som ikke er hjemlede eller opretholdt ved denne Overenskomst.

3.

Nærværende Overenskomst bliver at tinglyse som Adkomst for Aarhus Kommune til det afgivne Areal, der frastykkes snarest fra Matr. Nr. 7 b og som Servitutberettigelse for A/S

Grundarealer ved Aarhus Aa, A/S Østjydske Bryggerier, Firmaet S. Frichs Eff. og Gartner Diedrichsen i det Omfang, som Post 1 b hjemler. Aarhus Kommune frafalder Retsanmærkning om Behæftelser etc., hvorved bemærkes, at der paahviler Matr. Nr. 7 b af Aarhus Markjorder følgende servitutmæssige Forhæftelser, som Aarhus Kommune for det til den afgivne Areal er pligtig at respektere, for saa vidt de vedrører den:

at der ifølge Kontrakt læst 3. November 1864 er overdraget Jernbaneselskabet Ret til at tage Vand fra Mølleaaen,

at samme Ret er overdraget Aarhus Kommune ved Kontrakt læst 15. Maj 1873,

at Landvæsenskommissionsforretning er læst 15. Maj 1873, at Declaration om Grænseregulering med Matr. Nr. 1294 af Bygrundene er læst 25. April 1889.

at Kontrakt om Vejanlæg m. v. mellem A/S Grundarealer ved Aarhus Aa og Firmaet S. Frichs Eff. er læst 19. Marts 1908 (dateret 28_12 07) angaar tillige Matr. Nr. 2126 f af Bygrundene og udenbys Ejendom, jfr. dog Bestemmelserne i Post 1 b og h.

Aktieselskabets Skrivelse var saalydende:

"Idet vi hermed fremsender det renskrevne Udkast til Overenskomst mellem Aarhus Byraad og A/S., undlader vi ikke at gøre opmærksom paa, at der ved Renskriften er bortfaldet et Punktum foran sidste Sætning i Post c saalydende:

"Disse Ledninger skal senest anlægges i Ringgaden ud for Aktieselskabets Arealer samtidigt med, at de anlægges i nogen Del af Ringgaden mellem Skanderborg Landevej og Aaen."

Med denne Tilføjelse kan A/S. acceptere Overenskomsten i den foreliggende Skikkelse."

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstilling:

"Udvalget indstiller Overenskomsten til Byraadets Godkendelse overensstemmende med foranstaaende Skrivelse fra Aktieselskabet, dog at Ordet "Skanderborg Landevej" i den udeladte Sætning ved dennes Indføjelse i Overenskomsten erstattes med "Jernbanelinien".

Rahr gjorde paa Udvalgets Vegne Undskyldning for, at Sagens Akter ikke havde været fremlagt. Han erindrede dernæst om, at Byraadet i sin Tid havde vedtaget at søge Ekspropriation for de Arealer, der var nødvendige for Ringgadens Gennemførelse, og meddelte, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse som Følge deraf havde indledet Forhandling med Aabykonsortiet. Forhandlingerne havde resulteret i det foreliggende

Udkast til Overenskomst, der sidste Mandag blev tiltraadt af Udvalget, men som først nu var kommet tilbage fra Konsortiets Bestyrelse, hvis Formand havde været bortrejst. Skønt Sagen altsaa ikke havde været fremlagt, var den dog sat paa Dagsordenen, fordi Brolægningsudvalget gerne vilde have den fremskyndet, men skulde noget Medlem ønske Behandlingen udsat, vilde dette naturligvis ske. Han oplæste derefter Udkastet til Overenskomst samt Konsortiets Skrivelse og Udvalgets Indstilling. Endelig meddelte han, at Indstillingen forelaa enstemmig, idet Udvalget mente, at Overenskomsten gjorde Ret og Skel til begge Sider.

Simonsen fandt det meget vanskeligt øjeblikkelig at danne sig et klart Begreb om, hvad det drejede sig om, saa man kom let til at gaa med til noget, man ikke rigtig var klar over. En af Overenskomstens Bestemmelser syntes ham imidlertid at kunne blive ubehagelig for Kommunen, hvis den ikke blev ændret. Han sigtede hermed til den Tilladelse, Konsortiet fik, til at føre Ledninger over Gaden. I hvert Fald forekom det ham ønskeligt, at Bestemmelsen blev ændret derhen, at Ledningerne paa dette Sted skulde være Jordledninger.

Rahr gjorde opmærksom paa, at Bestemmelsen gjaldt begge Parter. Dersom Konsortiet ikke maatte føre Ledninger over sin Vej, kunde Kommunen heller ikke føre Ledninger, f. Eks. Luftledninger til Sporvej over Ringgaden.

Mikael Johansen ønskede oplyst, hvilke Fordele, der var opnaaet, siden Sagen sidst forelaa.

Rahr kunde ikke se, hvorfor Kommunen skulde have opnaaet Fordele. Paa den anden Side troede han heller ikke, at Kommunen havde noget at beklage sig over.

Mikael Johansen antog, der maatte være opnaaet Fordele for Kommunen, da Sagen blev afvist sidste Gang.

Jakob Jensen gjorde opmærksom paa, at Sagen ikke var blevet afvist. Byraadet havde kun vedtaget at søge Ekspropriation, men forud for denne skulde der i Følge Loven forhandles mellem Kommunen og Konsortiet. Denne Forhandling havde fundet Sted, og Resultatet forelaa altsaa nu. Skulde Udvalgets Indstilling blive forkastet, maatte der eksproprieres, men derved vilde man ikke undgaa de Punkter, der efter Overenskomsten kom Konsortiet tilgode, blandt andet Facaderetten og Banesporet. Spørgsmaalet var egentlig kun, om de 3000 Kr., som Udvalget foreslog at give i Erstatning, var for meget. Naturligvis kunde der

altid disputeres om Prisen, men da Konsortiet havde ladet foretage en Del Opfyldning, som Kommunen ellers skulde have ladet udføre, samt udlagt en Del Skærver og bygget Sikring foran ved Aaen, hvilket alt kom Kommunen tilgode, kunde 3000 Kr. vel næppe siges at være synderlig for meget. Det var med Vilje, at Udvalget ikke havde foreslaaet nogen Pris pr. kv. Alen, da det fandt den foreslaaede Form bedre. Naar der kunde opnaas et Forlig, som det foreslaaede, vilde Taleren i hvert Fald foretrække det for Ekspropriation. Skulde Raadet ønske, at Udvalget skulde forhandle videre angaaende mulige Ændringsforslag, havde han naturligvis intet derimod, men han vilde dog henstille at vedtage Forslaget som det forelaa med den af Udvalget gjorte Tilføjelse.

Simonsen spurgte, om Bestemmelsen om, at Konsortiet skulde have Ret til at føre Tilløb til Kommunens Kloak i Ringgaden, naar denne blev anlagt, skulde forstaas saaledes, at Konsortiet dermed forpligtede sig til ikke føre Spildevand til Aaen.

Jakob Jensen oplyste, at Bestemmelsen kun gjaldt for den Strækning, Konsortiet fik Facaderet. Denne Ret vilde det faa ved enhver Ekspropriation. Der var iøvrigt ikke forhandlet om Spildevandsafløbet fra Konsortiets Arealer, da dette Spørgsmaal næppe kunde tages op ved en eventuel Ekspropriation.

Niels Jensen ønskede at vide, hvor stort det Areal var, som Ringgaden tog fra Konsortiets Areal.

Jakob Jensen meddelte, at det paagældende Areal var ca. 2500 kv. Alen.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 30. juni 1910 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 37-1910)

Skrivelse fra Aarhus Amtsraad angaaende Betingelserne for Tilladelse til Anbringelse af en interimistisk Bro over Aaen i Mølleengen.

Til Efterretning,